

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА
ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри дизайну
Карпов В. В.
Протокол засідання кафедри
№ 10 від «11» травня 2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ДИЗАЙН ПЕРЕКИДНОГО КАЛЕНДАРЯ «ДИКИЙ СВІТ»

Спеціальність 022 «Дизайн»
Освітня програма 022.00.01 «Графічний дизайн»
Перший (бакалаврський) освітній рівень

Здобувач вищої освіти:
Гірман Наталія Юріївна
група ГДб-1-22-4.0з
Науковий консультант і куратор дизайн-проєкту:
старша викладачка кафедри дизайну
Балабуха Наталія Миколаївна
Рецензент: доцент кафедри дизайну
НАОМА, кандидат мистецтвознавства, доцент
Кравченко Наталія Іванівна

Київ — 2026

АНОТАЦІЯ

Гірман Н.Ю. Дизайн перекидного календаря «Дикий світ». Кваліфікаційна робота. Київ: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2026. 54 с.

Кваліфікаційна робота присвячена розробці дизайну перекидного календаря «Дикий світ». У дослідженні розглянуто історію виникнення календарної продукції та основні її характеристики. Особливу увагу приділено вивченню сучасних календарів, принципам побудови макетів та розміщенню ілюстративного наповнення. Проаналізовано аналоги а також визначено інтерес цільової аудиторії.

На основі проведеного аналізу сформовано концепцію календаря «Дикий світ», яка поєднує практичну цінність з пізнавальною. У межах практичного етапу створено ілюстрації тварин, підібрано кольорову гаму, шрифтові рішення, композиційну складову та створено повний макет перекидного календаря. Отриманий результат є прикладом цілісного дизайнерського проєкту, що відображає можливості сучасного графічного дизайну створити одночасно естетичну та практичну календарну продукцію.

Ключові слова: перекидний календар, ілюстрація, тварини, графічний дизайн, практична цінність, макет.

Кваліфікаційна робота містить результати власного дослідження та авторського проєктування. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів відбувалося з дотриманням академічної доброчесності та мають посилання на відповідне джерело.

_____ Н.Ю. Гірман

ANNOTATION

Hirman N.Y. Design of the flip calendar «Wild World». Qualification work. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 2026. ** p.

The qualification work is devoted to the development of the design of the flip calendar "Wild World". The study considers the history of the emergence of calendar products and its main characteristics. Particular attention is paid to the study of modern calendars, the principles of building layouts and placing illustrative content. Analogues are analyzed and the interest of the target audience is determined.

Based on the analysis, the concept of the calendar «Wild World» was formed, which combines practical value with cognitive value. Within the practical stage, illustrations of animals were created, a color scheme, font solutions, a compositional component were selected, and a full layout of the flip calendar was created. The result obtained is an example of a holistic design project that reflects the capabilities of modern graphic design to create both aesthetic and practical calendar products.

Keywords: flip calendar, illustration, animals, graphic design, practical value, artwork.

The qualification work contains the results of one's own research and author's design. The use of ideas, results and texts of scientific research of other authors was carried out with observance of academic integrity and has a reference to the appropriate source.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ I ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ

1.1. Історія виникнення календарної продукції та її характеристика

1.2. Дослідження аналогів

1.3. Аналіз цільової аудиторії

Висновки до розділу I

РОЗДІЛ II. РОЗРОБКА МАКЕТУ КАЛЕНДАРЯ « ДИКИЙ СВІТ»

2.1. Обґрунтування ідеї календаря

2.2. Створення ілюстрацій

2.3. Розробка цілісного макету

Висновки до розділу II

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні інформаційний простір переповнений різними календарями: в телефонах, на комп'ютерах, на стінах, на столах, але не всі вони несуть пізнавальну цінність. Не кожен з нас через перенасиченість інформацією має можливість дізнаватися більше про певні види диких тварин, які проживають на території України. Водночас під час планування своїх справ, можливо зупинитись та прочитати цікаву інформацію про певного звіра. Це поєднує практичний досвід відстеження часу з декоративно-художнім оформленням, завдяки цьому є ефективним засобом донесення ідеї культурної спадщини.

Перекидний календар це носій інформації, який використовується регулярно протягом певного року, через це він має візуальний вплив на користувача. Поєднання зображень та текстової інформації, допомагає донести пізнавальну складову дизайну.

У цій кваліфікаційній роботі розроблено одночасно ілюстративне та просвітницьке вирішення дизайну. Таким чином перекидний календар про дикий світ України актуальний для сьогодення, адже поєднує культурну цінність та практичну функціональність.

Стан дослідження проблеми. Сьогодні календарі про тваринний світ України зазвичай поширені як декоративні проекти, у яких увага зосереджена на зовнішньому вигляді та композиції. Проте ідея створення продукту з ілюстраціями, які не тільки прикрашають інтер'єр, а дають змогу дізнатися більше про фауну, має значний потенціал.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційну роботу виконано на кафедрі дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Робота є частиною наукової теми кафедри дизайну «Сталий розвиток та дизайн-діяльність у просторі айдентики територіальних громад», що передбачає проведення досліджень у сфері культури, мистецтва і дизайну та суміжних областей знань,

презентацію результатів на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, публікацію на шпальтах фахових видань, керівництво студентськими творчими та науковими студіями і гуртками, написання випускових кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (протокол засідання кафедри дизайну від 05.02.2025 р. №5).

Метою проєкту є створення дизайну перекидного календаря «Дикий світ», який має пізнавальну, естетичну та поліграфічну складові, відповідає друкарським вимогам.

Завдання кваліфікаційної роботи полягає в дослідженні теоретичних даних про календарну продукцію, збір історичної інформації, яка стосується теми, вивчення аналогічних матеріалів, визначення цільової аудиторії її потреб та умов використання. Вивчення природи України та її характеристик, вибір видів тварин для відповідних місяців, для подальшого створення ілюстрацій.

Після проаналізованої роботи, створення концепції календаря, вибір стилістичного та кольорового рішення, підготовка макету для друку з урахуванням поліграфічних вимог.

Об'єктом дослідження є дизайн календарів, які сприяють поширенню просвітницької теми природничого змісту.

Предметом дослідження є розробка перекидного календаря «Дикий світ», який включає в себе створення ілюстративного оформлення та використання типографіки.

Методи дослідження. Аналіз інформації допоміг вивчити походження та розвиток календарної продукції в різний час, зібрати інформацію про них, їхні типи та особливості дизайну. Це сприяло формуванню базового теоретичного розуміння теми. Дослідження прикладів сучасних календарів допомогло обрати стилістичний напрямок проєкту та ознайомитися з тенденціями на ринку.

Теоретичне значення полягає в систематизації знань про друковану календарну продукцію її функції та види, ознайомленні з сучасними

дизайнерськими рішеннями, в особливостях поєднання ілюстративних матеріалів разом з інформаційними.

Практичне значення полягає у створенні готового до друку макету перекидного календаря «Дикий світ», який може використовуватись в особистих цілях і допомагає формувати культурну свідомість.

Апробація результатів. Матеріали кваліфікаційної роботи обговорювались на засіданнях кафедри дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка. Основні положення й результати кваліфікаційної роботи було викладено у повідомленні на всеукраїнській науково-практичній конференції «Сталий розвиток суспільства та дизайн-діяльність у просторі діяльності територіальних громад» (Київ. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 16 квітня 2026 року).

Гірман Наталія. Дизайн перекидного календаря як інструмент просвітницької діяльності територіальних громад. Сталий розвиток суспільства та дизайн-діяльність у просторі діяльності територіальних громад. Всеукраїнська науково-практична конференція. 16 квітня 2026 року / Ред. кол. : В. Карпов (голова), А. Чемерис, О. Роготченко та ін. Київ : Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2026 с. С. 59-60.

Структура. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить ** сторінок.

РОЗДІЛ I ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ

1.1. Історія виникнення календарної продукції та її характеристика

Календар — це зручний спосіб організації часу, який ділиться на роки, місяці та дні. Найперші календарні системи з'явилися на основі спостережень за постійними рухами зір, планет та сузір'їв. Слово «календар» має давньоримське походження, з латинської — «боргова книга».

У різні історичні часи календарі використовували не тільки для відстеження часу, господарських справ, визначення святкових днів. Деякі з них стали виконувати функції книжок, довідників і порадників, тому що мали багато корисної інформації для читання. З другої половини XIX століття видання набирали неабиякої популярності адже їхня різноманітність могла задовольнити різні смаки та потреби суспільства.

Прообрази календарних систем існували ще в стародавніх цивілізаціях. Вони створювались там де людині потрібно було узгодити свою діяльність з природними циклами. Ранні форми облику часу спиралися на повторювані астрономічні явища та пов'язані з ними сезонні роботи. У землеробських суспільствах це мало важливе значення, тому що від правильного визначення моменту посіву, збору врожаю або релігійного свята залежав порядок усього року.

Перші календарні системи ґрунтувалися на астрономічних одиницях часу. Сучасні ґрунтуються на різних одиницях вимірювання часу. Тропічний рік пов'язаний із повторенням весняного рівнодення, синодичний рік — із зміною фаз Місяця, а доба з обертанням Землі навколо своєї осі. Саме за цими природними величинами сформувалися три основні моделі: сонячна, місячна та місячно-сонячна. Кожна відповідала своїм потребам та умовам життя. Одні краще підходили для землеробства, інші — для релігійного життя, змішані поєднували два типи [18].

За допомогою місячного календаря рахували час за фазами Місяця. На його основі в давнину в Україні виникло вимірювання часу. За ним рік складався з 13 місяців, які збігалися з фазами Місяця, розпочинався 1 або 9 березня за старим

стилем. Сучасною системою відліку часу, з допомогою якої місяці визначаються цим способом є мусульманська — Хіджара. Через те, що місячний рік коротший за сонячний, початок року зміщується відносно європейського.

У різних цивілізаціях з'являлися власні календарі. Наприклад, у Стародавньому Єгипті рік поділявся на сезони повені, посівів і збору врожаю. Облік часу повувався з астрономічними спостереженнями за зорями та річкою Ніл. Схожі системи існували в Месопотамії, де календар слугував для господарських потреб та релігійних традицій.

У слов'янській традиції новий рік починався в березні, коли природа прокидається та розпочинається новий сільськогосподарський цикл. Цей період сприймався як початок нового літнього кола, в якому літочислення вели через слово «літ». Згодом, із появою християнства, новоліття було перенесене на вересень за візантійською традицією. Потім у 1700 р. за царським указом початок року перенесли на 1 січня і запровадили відлік від Різдва Христового. Це свідчить про те, що календарні системи змінювались не тільки під впливом природних явищ, а також під впливом історії та релігії.

На ранніх етапах календарна продукція існувала в рукописних текстах. У Київській Русі були поширені святці та місяцеслови — рукописні списки з переліком релігійних свят та днів пам'яті святих. Такі матеріали створювалися в монастирських скрипторіях і входили до богослужбових книг. Найдавніші рукописні святці містяться в «Остромировому Євангелії» середини XI століття. В «Ізборнику Святослава» подавався перелік днів тижня та поради, щодо того, що можна робити в певні святкові дні, а що ні. Тож ще до появи друкарства календарна інформація мала повчальний та інформативний зміст [19].

У Середньовіччі підготовка таких матеріалів залишалася в руках церкви, але в XIII – XVI ст. почали з'являтися перші світські видання календарного змісту, які називалися альманахами. Завдяки їм календарний облік почав виходити за межі церковного вжитку.

У XX ст. все набуває більш стандартного вигляду. Календарна продукція вже має чіткі конструктивні та функціональні характеристики. Кожен продукт

має власні особливості: формат, матеріали створення, техніка друку, графічне оформлення. Дизайн календарів цього періоду зберігав інформацію про дні, місяці та свята, але також мав естетичну функцію та психологічно впливав на споживача [30, 50].

Нині активно використовують цифрові технології та інтерактивні елементи. Це допомагає поєднувати традиційні форми з мультимедійними ресурсами. Календарна продукція отримує нові можливості для графічного дизайну, ілюстрацій, експериментів з кольором, шрифтами та композицією. Тож тепер здатна формувати емоційний зв'язок з аудиторією, виконувати освітні, соціальні та рекламні функції [15].

Отже, розвиток календарів від первісних періоді відліку часу до сучасних дизайнерських рішень включає в себе взаємозв'язок практичних, культурних та естетичних проблем суспільства. Це демонструє як інструмент в першу чергу призначений для відліку часу, поступово перетворюється на складне дизайнерське рішення.

Сучасна календарна продукція дуже різноманітна, тому має класифікацію за певними ознаками. В першу чергу поділяється за формою та конструкцією. Основними видами є кишенькові настінні, та настільні. Настінні календарі зазвичай мають великий формат і використовуються на стіні як декоративний елемент. Настільні менші розміром та використовуються здебільшого на поверхні стола робочого місця. Кишенькові зручні у використанні та мають маленькі розміри.

За конструктивними особливостями виділяють відривні, перекидні та плакатні календарі. Відривні мають аркуші, які потрібно відривати кожного дня або місяця. Перекидні складаються з окремих аркушів які перегортаються зазвичай щомісяця. Це дозволяє регулярно змінювати зображення та інформацію. Плакатні календарі мають один аркуш, на якому розташована вся календарна сітка на рік та певне зображення.

Також вони можуть бути: інформаційними, корпоративними, сувенірними або рекламними. Інформаційні містять базову інформацію про події та дати.

Корпоративні та рекламні використовують для просування та створення іміджу бренду. Сувенірні календарі зазвичай використовуються для подарунків, щоб задовольнити споживача естетично. За дизайнерськими особливостями відрізняються кольоровою палітрою, стилістикою оформлення, типографікою та композицією. Саме ці елементи справляють враження на користувача.

1.2. Дослідження аналогів

Під час створення власного календаря важливо досліджувати вже створені аналоги схожої продукції, тому що саме це може допомогти побачити графічно вдалі прийоми, а також визначити рішення, які можуть бути більш вдалимими. Під час аналізу важливо не просто переглянути роботи, а звернути увагу на композиційну побудову, кольори, типографіку, поєднання ілюстративного матеріалу з практичною користю. Це важливо для календарної продукції адже вона має бути візуально привабливою і водночас інтуїтивно зрозумілою у використанні.

Корисним прикладом є календар *Safe Catch* (*Рисунок А.1*). Він привертає увагу до надмірного вилову риби та розумного поводження з морськими тваринами. Головна ідея полягає у створенні продукту, який допомагає залучити людей до розумного споживання морепродуктів і доводить до відома покупця, що його щоденний вибір впливає на стан екосистеми. Інформація подана в спокійному тоні та не викликає роздратування у споживача.

На сторінках переважає білий фон, завдяки цьому є відчуття простору. Великі цифри року та назв місяців створюють композиційний центр і привертають увагу глядача, а текст для ознайомлення в свою чергу розміщений таким чином, щоб його легко прочитати. Це свідчить про використання принципів візуальної ієрархії, де одразу стає помітно головне, а другорядне після цього. Для календарної продукції це є важливою складовою, тому що вона повинна бути зручною і зрозумілою у використанні.

Окремо варто розглянути на червону лінію, яка перетинає зображення. Вона — композиційний елемент. Цей акцент додає динаміки і пов'язує ілюстрацію із типографікою, тому що використано такий самий колір, який

мають заголовки.

Червоний колір в заголовках є акцентом і допомагає привернути увагу. Це робить сторінку не переповненою та зрозумілою. В ілюстраціях риб використано зелені та блакитні відтінки. Це викликає асоціацію з морем водоростями і океаном. Отже, колір допомагає розкрити ідею збереження екосистеми океану.

У цьому проєкті використано декоративний антиквенний шрифт для заголовків та із зарубками для довідкового тексту. Завдяки не вираженій декоративності і зарубкам текст виглядає читабельним й відповідає загальному стилю оформлення. Це не відволікає від головної ідеї, а навпаки допомагає розкрити її краще.

Не менше уваги привертають ілюстрації океанських жителів. Вони виконані в стилі декоративної стилізації в основі якої натуральні форми та будова. Загалом це не точне реалістичне зображення, а більш спрощене. Основа це лінійний рисунок із штрихуванням, яке передає об'єм і фактуру тіла риб. Різна товщина ліній передає відчуття глибини, але не перезавантажують ілюстрації. Дане рішення зберігає баланс між деталізацією і легким сприйняттям.

Отже, проєкт Safe Catch поєднує у собі практичну та соціальну функції. Цим календарем можливо користуватися протягом року і пам'ятати про його ідею, яка нагадує про необхідність збереження морських організмів та відповідальне ставлення до використання продуктів. Завдяки такому формату можна зробити висновок, що графічний дизайн впливає на поведінку людей не через тиск, а через привабливу і зрозумілу форму подачі матеріалу.

Ще одним прикладом для аналізу візуального рішення календаря є GIC 2025 Calendar (*Рисунок А.2*). Уся увага в цьому проєкті приділена створенню цілісної візуальної системи. Кожен аркуш має свою структуру, завдяки цьому весь календар сприймається як єдина серія. В оформленні простежується робота з композицією, модульною сіткою, ритмом та взаємодією тексту з ілюстрацією.

Композиція кожної сторінки побудована вертикально. У верхній частині розташовано назву року, нижче ілюстрацію відповідних тварин, потім календарну сітку та контактні дані. Це допомагає погляду користувача не

губитись і одразу звертати увагу на головні елементи, а потім на другорядні. Основу макету складає модульна сітка. Її побудовано за допомогою вирівнювання текстових блоків, календарної сітки, контактів. Верхні текстові блоки орієнтовані на спільну вертикальну лінію, а сітка внизу сторінки формує стабільну основу для композиції.

В центрі композиції розташовано ілюстрації, які візуально домінують у макеті. Їх створено в графічній програмі Adobe Illustrator з допомогою простих геометричних фігур та використанням градієнтів. Зображення мають м'які стилізовані форми. У роботах переважають холодні відтінки синього блакитного, зеленого та фіолетових кольорів. Для створення акцентів використано рожеві та помаранчеві кольори, це робить ілюстрації більш глибокими та живими. Градієнти допомагають уникати різких кольорових меж між кольорами. У текстових блоках та службових елементах використано синій і червоний кольори. Синім набрано рік, місяць, слоган та контактну інформацію, для того щоб підтримати загальну кольорову концепцію. Червоний використано в ролі акцентного кольору. Це дає змогу одразу виділити головну інформацію на сторінці.

Календарна сітка має стримане оформлення та розміщена в нижній частині аркуша. Числа та дні тижня вирівняно по одній стороні, таким чином таблиця виглядає впорядковано. Шрифт для сітки використано гротескний без додаткових елементів. Вихідні дні в кінці тижнів виділено червоним кольором, щоб допомогти користувачу краще орієнтуватися в календарних датах. Це допомагає відокремити функціональну частину від емоційної. Завдяки цим рішенням нижній блок сітки врівноважує загальну композицію.

У цьому календарі використано декілька видів шрифтів, які мають різні функції в композиції. Назва слоганів має витягнуту трохи заокруглену форму літер. Шрифт не повністю геометричний в його формі присутня пластика та м'які закінчення. Він виконує акцентну роль і створює загальну характеристику календаря. Для текстового блоку з описом, номерів місяців використано гротеск. Він має читабельну форму без декоративних елементів, завдяки цьому в ньому

легко орієнтуватися. Сітка календаря набрана теж такою гарнітурою, але дрібнішим кеглем. Це допомагає вирішити головне завдання — швидко сприймати написану інформацію.

Загалом типографіка в цьому календарі добре поєднана з ілюстративною частиною. Зображення мають плавні переходи градієнтів, м'які форми, тому занадто гострі та грубі шрифти з засічками не підтримують задану концепцію проєкту.

Під час аналізу календарів було досліджено ще один приклад за назвою *Ocean Explorer* (Рисунок А.3). Мета даного календаря — створити цілісний проєкт присвячений темі океану і його глибоководним мешканцям. За допомогою стилізованих ілюстрацій та персонажів автор формує атмосферу підводного світу й звертає увагу на різноманітний світ морських істот.

Завдання даного екземпляру полягає у популяризації даної теми за допомогою сучасного графічного дизайну. На його сторінках зображені морські істоти, їхні назви, коротка характеристика, які створюють візуальний образ із пізнавальною складовою.

У будові календаря використано нестандартний підхід: модульну композицію з асиметричними блоками. Через це видання подібне на артбук або серію графічних постерів. Кожен із блоків має свою функцію. Один містить ілюстрацію, інший — календарну сітку, наступний — назву виду або його опис. При цьому зберігається єдина система, завдяки однакової формі та спільній кольоровій палітрі.

Особливо цікаво як використано принцип контрасту малих та великих площин. Блок з ілюстрацією займає найбільше місце та акцентує на собі увагу. Календарна сітка або текстовий опис натомість мають менший масштаб, та використані як другорядні елементи. Завдяки цьому композиція виглядає динамічно. Таблиця з місяцями не виділяється від загального дизайну і сприймається як одне ціле. Має чіткі межі та побудована по чіткій геометричній структурі. Завдяки тонким лініям не забирає всю увагу на себе, але виглядає достатньо чітко та читабельно.

Колористика побудована на поєднанні темно-синього, блакитного та бежевого відтінків. Темний синій має роль основного кольору, який асоціюється з глибиною океанічної води. Саме він задає вирішальний настрій проєкту. Бежевий використано як контрастний фон для окремих модулів. Це допомагає основним елементам краще виділятися та не губитися на темному тлі. Блакитний колір виступає як доповнення. Зустрічається у лініях календарної сітки та деяких графічних елементах. Це поглиблює глибину роботи та краще занурює в атмосферу глибини. Акценти додано червоними і помаранчевими кольорами.

Важливу роль відіграють ілюстрації. Вони виконані в цифровому стилі з поєднанням графічних елементів. Частина зображень мають велику кількість деталей і виконані у скетчевому вигляді. Інші мають чітко виражену стилізацію зі спрощеними формами. Через це на сторінках даного календаря присутній контраст між деталізованими центральними ілюстраціями та декоративними персонажами меншого розміру.

Типографіка підтримує загальну стилістику календаря. Для чисел місяців та назв істот використано декоративний шрифт з хвилястою формою, яка простежується в символах. Він виглядає геометрично, але водночас стилізований під морську тематику. Це допомагає зберегти творчий задум проєкту і зберегти його прочитуваність. Наповнення сітки календаря та опис істот набрані простішим шрифтом — гротеском. Дані елементи набрані меншим кеглем, що забезпечує нейтральне сприйняття, на відміну від активних заголовків і деталізованої графіки. Також варто звернути увагу як текст вбудовано в композицію. Опис морських істот не займає багато простору й розташовується всередині окремих модулів. Завдяки цьому текстові блоки не порушують композиційного балансу і залишаються частиною єдиної системи.

Під час пошуку рішень для власного проєкту було розглянуто ілюстрації сучасних авторів. Одним з таких прикладів є серія Digital Art: Bright Birds Brand Illustrations, у якій простежується цифрова графіка, яка схожа на малюнок олівцем (*Рисунок А.4*). Роботи мають м'яку текстуру, але легко прочитуються та залишаються чіткими. Форма має узагальнену будову, таким чином дані

ілюстрації можуть використовуватися у друкованій продукції.

Велика увага приділяється кольору. Використано яскраву кольорову палітру, яка не перевантажує глядача, а привертає значну увагу до себе. Відтінки використано гармонійно, щоб композиція не виглядала хаотично. Через це зберігається декоративність зображення та створює образи птахів більш переконливими.

Цей приклад став корисним для дипломної роботи «Дикий світ», тому що допоміг визначити, в якому стилі створити майбутні ілюстрації. Аналізуючи їх можна взяти до уваги те, що не обов'язково відтворювати форми тварин аналогічно тим, якими вони є в реальному житті. З допомогою штрихувальної техніки важливо передати пластичність форми.

Таким чином, серія Bright Birds Brand Illustrations, дала змогу сформувати візуальне наповнення перекидного календаря, яке включає в себе гармонійну палітру, цифрову графіку та узагальнені форми.

1.3. Аналіз цільової аудиторії

Перекидний календар «Дикий світ» важливо розглядати не лише як носій дат, а як візуальний об'єкт, у якому поєднуються практична функція, емоційна складова та просвітницька функція. В. Сичевська та О. Поліщук зазначають, що друковані календарі залишаються актуальними, оскільки використовуються в особистому, навчальному та робочому середовищі, допомагають людині орієнтуватися в часі й планувати події [41].

На основі джерел з дизайну та поведінки споживачів цільову аудиторію становлять люди 18-35 років. Вони використовують культурний контент, цінують речі зі змістом для дому і позитивно відгукуються про продукт, який наповнений сенсом. Більшість з них це студенти або молоді люди зацікавлені темою природи. Основна частина це жителі міст. Сучасна молодь активно цікавиться культурою та природою навіть якщо проживає в урбаністичному середовищі. Для цих споживачів календар сприймається як частина особистого простору, наприклад, декоративний елемент кімнати або робочого кабінету. Молоді користувачі надають перевагу календарній продукції, яка відрізняється

від масових примірників та має певну впізнавану стилістику.

Окрему частину аудиторії становлять студенти, учні старших класів, викладачі, художники, дизайнери та інші творчі люди. Для цієї групи важливими є не тільки тема календаря, а також якість графічного виконання. Вони звертають увагу на композицію, шрифтове рішення, кольорову гаму, характер лінії, стилізацію образів і загальну єдність макету. Якщо календар має виразну авторську манеру, він може слугувати елементом натхнення. У навчальному або творчому просторі настінний календар стає помітним елементом інтер'єру, тому його візуальне рішення має бути достатньо сильним, але не перевантаженим. Ілюстрації повинні привертати увагу, проте не заважати сприйняттю календарної сітки.

Додатковою аудиторією можна вважати батьків з дітьми. Тема дикої природи є зрозумілою для різних вікових груп, а образи тварин зазвичай викликають емоційний відгук і легко запам'ятовуються. Для дітей календар може мати пізнавальний характер, оскільки знайомить із тваринами протягом року. Для батьків він може бути корисним як практичний предмет для дому, який водночас має приємне оформлення. У цьому випадку важливо, щоб дизайн не був надто складним або надмірно абстрактним. Образи мають бути зрозумілими, але не примітивними, адже календар орієнтований не лише на дитячу аудиторію, а й на дорослих користувачів.

У дослідженні С. Борисової та М. Покотілова розглянуто цільову аудиторію адвент-календарів залежно від віку, потреб, дизайну, матеріалів, цінового сегмента та способу взаємодії з продуктом [4]. Хоча це джерело стосується іншого типу календарної продукції, його висновки можна застосувати і до настінного календаря. Календар має бути створений не для умовного «середнього» споживача, а для конкретної групи людей, які цінують певну тему, стиль, якість виконання та спосіб використання. У випадку проєкту «Дикий світ» цими об'єднувальними характеристиками є інтерес до природи, потреба в естетичному оформленні простору та позитивне ставлення до авторської ілюстрації.

Значну роль у взаємодії з цільовою аудиторією відіграє колір. С. Махнуша та Н. Косолап розглядають колористику як інструмент впливу на аудиторію бренда, оскільки колір допомагає формувати впізнаваність, створити емоційне враження та посилити зв'язок між продуктом і споживачем [25].

Для календаря «Дикий світ» кольорова система має підтримувати природничу тему та не суперечити змісту ілюстрацій. У проєкті доречно використовувати відтінки, пов'язані з природним середовищем: зелені, блакитні, жовті, охристі, м'які зелені та сезонні тони. Вони створюють відчуття гармонії, природності й спокою, що відповідає очікуванням аудиторії, яка зацікавлена у темі дикої природи.

Цю думку доповнює дослідження І. Жигала, у якому колір розглядається через психологічний вплив на споживача. Зазначено, що кольори можуть викликати певні емоції, формувати асоціації та впливати на сприйняття візуального повідомлення [14]. Для календаря це особливо важливо, адже він щоденно перебуває в полі зору людини. Надто яскрава або агресивна палітра може швидко втомлювати, тоді як природні, помірно насичені кольори краще підходять для тривалого сприйняття. Зимові сторінки можуть будуватися на холодних і стриманих відтінках, весняні — на свіжих, літні — на насичених природних кольорах, осінні — на теплих відтінках.

І. Пономаренко та А. Баландюк зазначають, що фірмовий стиль формується через систему взаємопов'язаних графічних елементів, серед яких важливими є кольори, шрифти, композиційні рішення, фактури та принципи використання зображень [33]. Для календаря це означає, що всі аркуші повинні мати спільну логіку побудови: узгоджену календарну сітку, єдину шрифтову систему, повторювані композиційні принципи та споріднену манеру ілюстрування.

З погляду поведінки споживача «Дикий світ» може бути придбаний як для особистого користування, так і як подарунок. Це розширює його потенційну аудиторію. Людина може купити такий календар для себе, якщо хоче прикрасити простір, зручніше планувати справи або підтримати інтерес до природної

тематики. Одночасно він може бути подарунком для друзів.

Календар також можна розглядати як комунікативний продукт. Ю. Головчук та Л. Дибчук зазначають, що ефективна рекламна кампанія повинна враховувати потреби споживача, спосіб подання повідомлення та емоційний вплив на аудиторію [11]. Хоча календар «Дикий світ» не є прямою рекламою товару або послуги, він усе одно передає певне повідомлення. Його зміст пов'язаний із цінністю природи, красою дикого світу, сезонністю та гармонією природного середовища. На відміну від короткотривалих рекламних матеріалів, календар взаємодіє з людиною протягом року, тому його образи мають довший і спокійніший вплив. Він не нав'язує повідомлення, а поступово формує емоційний зв'язок із темою.

Психологічний портрет основного споживача можна описати як людину, яка цінує візуальну гармонію, природні мотиви та спокійну атмосферу. Для нього важливо, щоб календар не, не перевантажував інтер'єр. Така аудиторія позитивно сприймає природну палітру, стилізовані ілюстрації, акуратну типографіку та зрозумілу структуру сторінки.

Отже, цільова аудиторія є досить широкою, але її можна об'єднати спільними ознаками: інтересом до природи, потребою в якісній друкованій продукції, увагою до естетики та бажанням мати у своєму просторі функціональний і водночас привабливий предмет. Основними користувачами можуть бути молодь і дорослі віком від 18 до 35 років. Це студенти, творчі люди, прихильники ілюстрації, сім'ї з дітьми, викладачі та люди, які цікавляться екологічною або природничою тематикою. Для них важливими є зручність календарної сітки, читабельність, якість ілюстрацій, гармонійна кольорова гама та емоційна виразність зображень.

Висновки до розділу I

У першому розділі було проведено передпроектний аналіз, який дав змогу визначити основні вимоги до створення настінного календаря «Дикий світ». Було розглянуто історію виникнення календарної продукції, її функції, особливості використання та значення в житті людини. Встановлено, що

календар не є лише засобом для відліку днів, а виконує також інформаційну, організаційну, декоративну та комунікативну функції.

У процесі дослідження з'ясовано, що друковані календарі залишаються актуальними навіть за наявності цифрових аналогів. Їхня цінність полягає не тільки у практичності, а й у здатності формувати візуальне середовище людини. Настінний календар може бути частиною інтер'єру, елементом особистого простору або подарунковою продукцією. Тому під час його створення важливо враховувати не лише зручність календарної сітки, а й художнє оформлення та загальну стилістику.

Аналіз аналогів показав, що успішний календар має бути цілісним за візуально. Найбільш вдалим є ті приклади, у яких ілюстрації не заважають сприйняттю дат, а гармонійно доповнюють календарну сітку. Ілюстративна частина повинна створювати емоційний образ кожного місяця, а інформаційна — залишатися зрозумілою і зручною для щоденного користування.

Під час аналізу цільової аудиторії було встановлено, що календар «Дикий світ» орієнтований переважно на молодь і дорослих користувачів, які цікавляться природою, тваринами, українською фауною, екологічною тематикою та авторською ілюстрацією. Додатково такий календар може бути цікавим студентам, творчим людям, викладачам, сім'ям із дітьми та споживачам, які цінують естетичну друковану продукцію.

Отже, результати передпроектного аналізу стали основою для подальшої розробки календаря «Дикий світ». Було визначено, що майбутній календар має поєднувати практичну зручність, авторську ілюстрацію, природну тематику, читабельну календарну сітку та єдину стилістичну систему. Це було враховано під час формування концепції, вибору формату, створення ілюстрацій і розробки загального макету видання.

РОЗДІЛ II. РОЗРОБКА МАКЕТУ КАЛЕНДАРЯ «ДИКИЙ СВІТ»

2.1. Обґрунтування ідеї календаря

Ідея створення перекидного календаря «Дикий світ» ґрунтується на поєднанні практичної функції календарної продукції з художнім оформленням дикої природи. У межах проєкту це не лише засіб для відстеження дат, а як цілісний об'єкт графічного дизайну, що має власну концепцію та емоційний настрій. Основним завданням створити продукт, який щомісяця привертає увагу користувача до нового образу тварини, підтримує інтерес до природного світу та залишається зручним у повсякденному використанні.

Назва «Дикий світ» показує головний зміст проєкту. Вона акцентує увагу на тваринах, які існують у природному середовищі України, мають власні особливості поведінки, зовнішність та спосіб життя. Кожен образ у календарі пов'язаний із загальним ритмом пір року. Для кожного місяця було обрано окремий образ: рись, вовк, лисиця, олень, заєць, їжак, борсук, бурий ведмідь, білка, тхір, яструб і зубр (*Таблиця Б.1*). Це допомагає розкрити різноманітність тваринного світу. Через це календар не зосереджується лише на декоративному зображенні природи, а формує візуальне уявлення про фауну.

Основою візуального рішення стали ілюстрації, виконані у графічній стилістиці зі штрихуванням. Такий стиль було обрано для того, щоб зберегти відчуття ручної роботи та водночас надати зображенням деталізованості. Лінія у цьому проєкті виконує не лише контурну функцію, а також допомагає передати фактуру хутра, пір'я та об'єм і характер тварини (*Рисунок Б.2. — Рисунок Б.13*).

Кольорова палітра календаря побудована на сезонному принципі. Для кожної пори року обрано окремі відтінки: зимові місяці — холодні сині, весняні — зелені, літні — жовті, а осінні — помаранчеві. Такий підхід допомагає візуально передати зміну сезонів. Колір у календарі виконує не лише декоративну роль, а й організовує структуру видання, допомагаючи користувачеві швидко орієнтуватися в місяцях. Сезонна кольорова система також впливає на емоційне сприйняття календаря. Синій колір асоціюється з холодом та зимовою стриманістю. Зелений відтворює пробудження природи й

весняну свіжість. Жовтий створює відчуття тепла і сонця. Помаранчева гама пов'язана з осінню, природним згасанням і теплішою, спокійнішою атмосферою (Рисунок Б.14).

Композиційна побудова сторінок базується на взаємодії трьох основних елементів: ілюстрації, календарної сітки та інформаційної довідки про тварину. Ілюстрація є центром сторінки адже саме вона формує перше враження від місяця. Календарна сітка виконує практичну функцію, а текстовий блок доповнює зображення пізнавальною інформацією. Усі елементи не конкурують між собою, а створюють врівноважену композицію.

Для уникнення одноманітності в макеті основні блоки чергуються. Через сторінку ілюстрації, назви місяців, календарна сітка та текстові частини змінюють своє місце, завдяки чому кожен розворот сприймається по-новому. Такий прийом робить календар динамічним і підтримує інтерес користувача під час перегортання сторінок.

Типографіка у календарі виконує важливу роль, оскільки саме вона поєднує художню частину з інформаційною. Для заголовкових елементів, зокрема назви календаря, назв місяців і тварин, обрано шрифт Sofia Sans. Його сучасний, чіткий і стриманий характер добре відповідає загальній стилістиці проєкту. Він не перевантажує композицію, але водночас має достатню виразність, щоб працювати як помітний елемент макета.

Для календарної сітки, дат і текстових описів тварин використано шрифт Inter у накресленні bold. Таке рішення забезпечує хорошу читабельність навіть у дрібному розмірі та робить інформаційні блоки більш чіткими (Рисунок Б.15).

Окрему роль у концепції календаря відіграє інформаційний супровід. До кожної тварини додано коротку довідку із цікавими фактами про її середовище існування, поведінку, спосіб життя або характерні особливості. Це допомагає стежити за датами та дізнаватися щось нове. Користувач отримує коротку, доступну інформацію, яка доповнює ілюстрацію.

Пізнавальний компонент важливий ще й тому, що він формує уважне ставлення до природи. Через невеликі текстові блоки календар знайомить

користувача з тваринами, які можуть бути маловідомими або рідко помітними в повсякденному житті. Наприклад, поряд із більш впізнаваними образами, такими як лисиця, вовк чи олень, у календарі представлені також тхір, яструб, борсук і зубр (*Рисунок Б.16*).

Отже, ідея календаря «Дикий світ» полягає у створенні цілісного дизайнерського продукту, що поєднує ілюстрацію, типографіку, сезонну кольорову систему та пізнавальний зміст. Її концепція побудована на дбайливому ставленні до дикої природи та прагненні передати її різноманіття засобами графічного дизайну. Календар виконує практичну, естетичну й інформаційну функції, а також формує емоційний зв'язок користувача з природним світом через щомісячний візуальний контакт.

2.2. Створення ілюстрацій

Ілюстративна частина перекидного календаря «Дикий світ» є одним із головних елементів візуальної системи проекту. У межах цієї роботи зображення тварин виконують не лише декоративну функцію. Через них розкривається основна ідея календаря — показати різноманітність дикої фауни та передати зміну сезонів протягом року.

Основним завданням під час створення ілюстрацій було розробити цілісну серію зображень, які б мали спільну графічну стилістику, але водночас зберігали індивідуальність кожної тварини. Для календаря було обрано дванадцять представників фауни, а саме: рись, вовка, лисицю, оленя, зайця, їжака, борсука, бурого ведмедя, білку, тхора, яструба та зубра. Такий вибір дозволив представити різні типи тварин: хижаків, трав'яїдних, дрібних лісових мешканців і птаха. Завдяки цьому кожна сторінка має власний образ.

Добір тварин здійснювався з урахуванням їхньої впізнаваності та зв'язку з природним середовищем України. Для календаря важливо було обрати не випадкові образи, а таких представників дикої природи, які мають характерну форму, силует або фактуру. Наприклад, рись вирізняється виразною мордою, китицями на вухах і пластикою хижої кішки; олень має складну форму рогів і витягнутий силует; їжак впізнається завдяки голкам; зубр — масивній будові

тіла; яструб — формі крил, пір'я та хижому погляду.

Першим етапом роботи над ілюстраціями був пошук візуальних матеріалів і вивчення будови тварин. Перед початком малювання необхідно було зрозуміти пропорції кожного образу, характерні пози, напрям росту хутра або пір'я, особливості лап, голови, хвоста, рогів чи крил. Це дало змогу уникнути умовного або випадкового зображення і створити ілюстрації, які відповідають природним формам тварин.

Після аналізу референсів виконувалися ескізи майбутніх зображень. На цьому етапі визначалися загальна поза тварини, напрям руху, розміщення силуету на сторінці та основні пропорції. Особлива увага приділялася тому, щоб кожна ілюстрація добре працювала в межах календарного аркуша. Тварина мала бути достатньо великою, щоб стати головним візуальним акцентом, але водночас не заважати розміщенню календарної сітки, назві місяця й інформаційному тексту. Тому ще на етапі ескізування враховувалася майбутня композиція сторінки.

Обрана стилістика ілюстрацій ґрунтується на лінійному зображенні зі штрихуванням. Лінія у роботі використовується не тільки для окреслення контуру, а й для створення внутрішньої структури форми. За допомогою штрихів передано об'єм, напрям хутра, м'якість і жорсткість фактури. Саме штрихування наближає ілюстрації до ручної графіки.

Усі ілюстрації побудовані на поєднанні реалістичної основи та художньої стилізації. Реалістичність проявляється у збереженні впізнаваних пропорцій і характерних рис тварин, а стилізація — у спрощенні середовища, відсутності зайвого фону та акценті на самій фігурі. Такий підхід дає можливість не перевантажувати сторінки деталями.

Окреме значення має використання білого простору. У календарі тварини не поміщені в деталізовані природні сцени, а розташовані на чистому фоні. Це рішення дозволяє зосередити увагу на ілюстрації та зробити макет більш легким для сприйняття. Білий простір також підсилює декоративність зображень, оскільки кожна тварина сприймається як самостійний графічний об'єкт. Завдяки

цьому календар виглядає стримано, сучасно й не перевантажено.

Колір в ілюстраціях використано відповідно до сезонної логіки календаря. Зимові сторінки виконані в холодній синій гамі, весняні — у зеленій, літні — у жовтій, осінні — у помаранчевій. Таке рішення допомагає об'єднати ілюстрації з календарною сіткою та загальним оформленням сторінок. Таким чином працює система навігації. Колір допомагає користувачеві візуально розрізнити пори року та відчувати перехід від одного сезону до іншого.

Під час створення ілюстрацій важливо було зберегти баланс між кольором і лінією. Оскільки основним засобом виразності є штрих, колір не повинен був перекривати графічну структуру. Тому зображення виконані не суцільними кольоровими плямами, а через поєднання напівпрозорих або м'яких штрихових нашарувань. Завдяки цьому фактура залишається легкою.

Особливу увагу приділено масштабу зображень. У кожному місяці тварина займає значну частину сторінки, оскільки саме вона є головним візуальним центром. Водночас масштаб змінюється залежно від форми тіла конкретної тварини. Довгі горизонтальні силуети, наприклад олень, борсук або зубр, розміщені так, щоб підкреслити протяжність фігури. Компактніші образи, такі як їжак або білка, потребували іншого композиційного підходу, щоб не загубитися на площині аркуша. Це дозволило кожній ілюстрації виглядати виразно незалежно від реального розміру тварини.

Після завершення основного рисунка ілюстрації готувалися до використання в макеті. На цьому етапі уточнювалися контрастність, насиченість кольору, чистота фону та відповідність зображення загальній композиції сторінки. Важливо було, щоб ілюстрації добре сприймалися як у цифровому вигляді, так і в друкованому форматі. Оскільки календар є поліграфічним продуктом, зображення повинні мати достатню якість і чіткість, щоб під час друку не втрачалися дрібні штрихові деталі.

Отже, процес створення ілюстрацій став важливим етапом розробки календаря. Він включав добір тварин, аналіз їхніх візуальних особливостей, ескізування, пошук композиційного рішення, опрацювання лінії, штрихування

та підготовку зображень до макета. У результаті було створено серію ілюстрацій, які формують образ календаря «Дикий світ» і забезпечують його художню цілісність.

2.3. Розробка цілісного макету

Розробка цілісного макету перекидного календаря «Дикий світ» стала завершальним етапом формування візуальної системи проєкту. На цьому етапі окремі складники — ілюстрації, календарна сітка, назви місяців, текстові описи тварин, кольорова система та типографіка — були об'єднані в єдину композиційну структуру. Головним завданням було створити макет, який не лише естетично презентує авторські ілюстрації, а й залишається зручним для щоденного використання як календарна продукція. У фінальному результаті календар складається з обкладинки та дванадцяти сторінок із місяцями, кожна з яких має власну тварину, календарну сітку й короткий інформаційний блок тексту.

Для календаря було обрано формат А3, оскільки він дає достатньо простору для розміщення великих ілюстрацій, календарної сітки та текстових блоків. Такий формат є зручним для настінного перекидного календаря: аркуш має достатній масштаб, щоб зображення тварин добре сприймалися на відстані, а дати залишалися читабельними. Крім того, це дозволяє зробити календар не лише функціональним предметом, а й декоративним елементом інтер'єру.

Конструктивною особливістю календаря є кріплення на пружинку. Такий спосіб скріплення є доцільним для перекидного формату, оскільки забезпечує зручне перегортання сторінок і дозволяє аркушам рівно розташовуватися під час використання. Пружинне кріплення також впливає на композиційну побудову макета, адже верхня частина аркуша потребує додаткового технічного простору. Саме тому під час розробки макета для пружини було передбачено відступ 30 мм до важливих елементів.

Цей відступ є важливою умовою поліграфічної підготовки календаря. У зоні кріплення не повинні розташовуватися ключові елементи композиції: назви місяців, календарна сітка, важливі частини ілюстрацій або текстові описи. Якщо

не врахувати цю технічну зону, після друку й перфорації частина інформації може бути пошкоджена або візуально перекрита пружинкою. Тому всі основні елементи макета розміщувалися з урахуванням безпечної відстані від верхнього краю аркуша.

Композиція кожної сторінки календаря побудована на поєднанні трьох основних блоків: ілюстрації тварини, календарної сітки та текстового опису. Ілюстрація виконує роль головного візуального акценту, тому займає найбільшу площу сторінки. Календарна сітка відповідає за практичну функцію видання, а інформаційний текст доповнює зображення пізнавальним змістом. Усі ці елементи розміщені так, щоб між ними зберігався візуальний баланс і жоден із блоків не перевантажував сторінку.

Календарна сітка розроблена як лаконічний і функціональний елемент. Вона має чітку структуру, що полегшує сприйняття дат і днів тижня. Для днів тижня та описів тварин використано шрифт Inter у накресленні bold. Таке рішення забезпечує кращу читабельність дрібних елементів і дозволяє текстовій інформації не губитися поруч із деталізованими ілюстраціями. Назви місяців і заголовкові елементи виконані шрифтом Sofia Sans, який підтримує сучасний і стриманий характер макета.

Колір у макеті використано як один із засобів об'єднання сторінок у цілісну систему. Для кожної пори року обрано власну кольорову гаму: зимові місяці мають синє оформлення, весняні — зелене, літні — жовте, а осінні — помаранчеве. Цей принцип застосовано не лише в ілюстраціях, а й у назвах місяців та календарній сітці. Завдяки цьому кожен сезон має власний настрій, але водночас залишається частиною загальної концепції календаря.

Обкладинка календаря виконує презентаційну функцію. Вона задає загальний тон усьому виданню та знайомить користувача з назвою проєкту. На ній використано велику ілюстрацію оленя, назву «Дикий світ» і позначення року. Таке рішення одразу демонструє основну тему календаря — дику природу (*Рисунок В.1*).

Під час розробки макета особливу увагу було приділено вільному

простору. Білий фон дозволяє зосередити увагу на ілюстраціях і не перевантажує сторінки зайвими деталями. Завдяки цьому календар виглядає чисто, легко й сучасно.

Отже, цілісний макет календаря «Дикий світ» побудований на поєднанні функціональності та єдиної графічної системи. Формат А3 забезпечує достатній простір для виразної подачі ілюстрацій, пружинне кріплення робить календар зручним у використанні, а технічний відступ 30 мм гарантує коректну підготовку аркушів до друку й скріплення.

Висновки до розділу II

У другому розділі було розглянуто основні етапи розробки перекидного календаря «Дикий світ». Обґрунтовано ідею проєкту, описано процес створення ілюстрацій та розкрито принципи побудови цілісного макету.

Було визначено, що головною метою проєкту є створення не лише функціонального макету для орієнтації в датах, а й естетично привабливого, просвітницького видання. Образи тварин стали основою художньої концепції. Кожен місяць у проєкті пов'язано з окремою твариною, що дозволяє зробити календар різноманітним, пізнавальним протягом усього року. Зображення тварин виконано у лінійному стилі зі штрихуванням, що дало змогу передати фактуру та індивідуальні особливості кожного виду. Такий підхід забезпечив стилістичну єдність усіх сторінок. Важливим рішенням стало використання сезонної кольорової системи. Завдяки цьому передано зміну пір року через колір.

Під час розробки макету було поєднано всі елементи календаря в єдину композиційну систему. Обрано формат А3, зручний для настінного перекидного календаря адже він має достатньо простору для великих ілюстрацій, календарної сітки та текстових описів. Також було враховано технічні особливості конструкції. Календар передбачає кріплення на пружину, тому згори на кожному аркуші залишено відступ 30 мм до важливих елементів. Це рішення забезпечує підготовку макета до друку та зберігає важливі елементи цілими.

У макеті було застосовано продуману типографічну систему. Для назв місяців і заголовкових елементів використано шрифт Sofia Sans, а для дат

календарної сітки та описів тварин — Inter у накресленні bold. Таке поєднання дозволило досягти балансу між виразністю, сучасністю та читабельністю. Календарна сітка залишилася функціональною й зрозумілою, а текстові блоки не втрачаються поруч із деталізованими ілюстраціями.

Отже, у результаті роботи над другим розділом було сформовано повну візуальну систему календаря «Дикий світ» (*Рисунок В.2. — Рисунок В.3*). Проєкт поєднує практичну, декоративну та пізнавальну функції. Його цілісність забезпечено єдиною ілюстративною стилістикою, сезонною кольоровою логікою, узгодженою типографікою та продуманою композиційною побудовою сторінок.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було розроблено дизайн перекидного календаря «Дикий світ». У процесі розглянуто історію календарної продукції, її різновиди, сучасне значення, аналоги, цільову аудиторію, а також основні етапи створення макету.

У першому розділі було з'ясовано, що друкований календар не втрачає актуальності, оскільки поєднує практичну, інформаційну, декоративну та емоційну функції. Він допомагає людині орієнтуватися в часі, планувати події та водночас може бути частиною інтер'єру. Було досліджено історичні витоки календарної продукції та її особливості. Аналіз аналогів показав, що продукт має бути не лише зручним, а й візуально цілісним, із продуманою композицією, кольоровою гамою та читабельною календарною сіткою. Під час аналізу цільової аудиторії було визначено, що цільова аудиторія переважно молодь і дорослі користувачі, які цікавляться українською фауною, екологічною тематикою та авторською ілюстрацією. Також він може бути цікавим студентам, творчим людям, сім'ям із дітьми та всім, хто цінує друковану продукцію.

У другому розділі було обґрунтовано ідею календаря, основою якої стали образи дикої природи, сезонні зміни, тварини та рослини. Ілюстрації якого виконують не лише декоративну роль, а й формують загальний настрій кожного місяця.

Для практичної частини було обрано формат А3 із кріпленням на пружину. Під час створення макету враховано технічний відступ 30 мм до важливих елементів, щоб календар був зручним для друку і подальшого використання. У макеті продумано розміщення ілюстрацій, календарної сітки, вільного простору та текстових елементів.

У результаті дослідження та практичної роботи створено перекидний календар «Дикий світ», який поєднує функціональність, ілюстрацію, природничу тематику та єдине стилістичне рішення. Розроблений виріб може використовуватися як пізнавальний предмет або як декоративний подарунок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Aquarium Table Calendar.
URL:<https://www.behance.net/gallery/88946811/Aquarium-Table-Calender/>
2. Балабуха Н.М., Здор О.Г., Радько К.В. Дизайн книги як проектна робота студентів спеціалізації «графічний дизайн» університету Грінченка. АРТ-платФОРМА, 2024. 9 (1). с. 304-323.
3. Божко М. Календар. Історія створення. URL:
<https://newmedia.ua/interesting-know-uk/kalendar-istoriya-stvorenniya/>
4. С. Борисова, М. Покотілов // Design, Visual Art & Creativity: Modern Trends and Technologies : Proceedings of IIIrd International Scientific and Practical Conference. — 2024. — С. 31–36.
5. Борисук. URL: <https://petsexotic.com.ua/animals/mammals>
6. Бізон європейський. URL: <https://animalia.bio/uk/wisent>
7. Ведмідь бурий. URL: <https://animalia.bio/uk/brown-bear>
8. Вивірка звичайна. URL: <https://animalia.bio/uk/red-squirrel>
9. Гавенко С. Тенденції конструювання та поліграфічному оформленні календарів. Палітра друку. 2006. № 2. С. 68–70.
10. Гірман Н. Дизайн перекидного календаря як інструмент просвітницької діяльності територіальних громад. Всеукраїнська науково-практична конференція. 16 квітня 2026 року / Ред. кол. : В. Карпов (голова), А. Чемерис, О. Роготченко та ін. Київ : Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2026 с. С. 59-60.
11. Головчук, Юлія Олександрівна, Людмила Василівна Дибчук. «Формування та особливості ефективної рекламної кампанії». Економіка, управління та адміністрування 1 (91) (2020).
12. Гавенко С. Тенденції конструювання та поліграфічному оформленні календарів. Палітра друку. 2006. № 2. С. 68–70.

13. Головчук, Юлія Олександрівна, Людмила Василівна Дибчук. «Формування та особливості ефективної рекламної кампанії». Економіка, управління та адміністрування 1 (91) (2020).
14. Жигало І. Використання кольору в рекламі: психологічні аспекти впливу на споживачів. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Хмельницький, 2023. №5. С. 146-151. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-24>
15. Єжова О. В. Застосування кольору в дизайні для соціальних ініціатив: створення емоційних зв'язків з аудиторією / О. В. Єжова, М. Самсонідзе, В. Панаріна // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2024. – Вип. 78, Т. 1. – С. 110-115.
16. Єжова О., Болдирева О., Басова Ю. Сучасний дизайн календарної продукції. Актуальні проблеми сучасного дизайну : матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Київ, 22 квіт. 2021 р.). Київ : КНУТД, 2021. С. 42–45.
17. Календар. URL: <https://ube.nlu.org.ua>
18. Календар. URL: <https://esu.com.ua/article-10430>
19. Календар. URL: <https://web.archive.org/web>
20. Календар як документ та інформаційне джерело: функції, структура, зміст. URL: <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/culturology/article/view/231>
21. Календар. Історія створення. URL: <https://newmedia.ua/interesting-know-uk/kalendar-istoriya-stvorenniya/>
22. Куниця Г. В., Петрова І. В., Силаєва А. В. Роль графічного дизайну в житті сучасного суспільства. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2025. Т. 1, № 93. С. 232–239.
23. Лисиця звичайна: загальна характеристика. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/biolog/27020/>

24. Мальцева А. О. Вплив цифрових технологій на розвиток ілюстрацій в графічному дизайні. Технології та дизайн : наук. журнал. 2017. № 2(23). С.1-9.
25. Махнуша Світлана Михайлівна, Наталія Євгенівна Косолап, "Аналіз бренд-колеристики як інструменту впливу на цільову аудиторію бренда." (2011).
26. Може їсти фрукти чи кору дерева: 5 цікавих фактів про вовка сірого. URL: <https://wwf.ua/?20580791/moze-iisty-frukty-chy-koru-dereva-5-tsikavyh-faktiv-pro-vovka-siroho>
27. Не квіти і не котики: 20 оригінальних календарів 2020 від українських ілюстраторів. URL: <https://chytomo.com/ne-kvity-i-ne-kotyky-20-oryhinalnykh-kalendariv-2020-vid-ukrainskykh-iliustratoriv/>
28. Олень звичайний. Олень лісовий. URL: <https://animalia.bio/uk/red-deer?taxonomy=154>
29. Підбір шрифтів та шрифтових пар. URL: <https://cases.media/en/article/anatomy-shriftu-ch-4-pidbir-shriftiv-ta-shriftovikh-par>
30. Питель І. В. Календар в інтер'єрі / І. В. Питель // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - 2012. - № 14. - С. 50-53.
31. Питель І. В. Дизайн рекламних календарів, ігровий аспект. Вісник ХДАДМ. Харків, 2014. №2. С. 29–32.
32. Пізнавальний журнал Discover, 2022. URL: <https://discover.in.ua/>
33. Пономаренко, Ігор Віталійович, and Андрій Баландюк. "Фірмовий стиль як основа комунікаційної політики компанії." Актуальні проблеми сучасного дизайну. Київський національний університет технологій та дизайну, 2021.
34. Потрашкова Л.В. Систематизація креативних прийомів побудови графічної композиції. Системи обробки інформації. 2021. № 2(165). С. 48-53.
35. Різновиди календарів. URL: <https://vezhaprint.com.ua/>

- 36.Робота з кольором в дизайні. URL:<https://cases.media/en/article/robo-ta-z-kolorom-v-dizaini>
- 37.Романенко Н. Дизайн календаря за мотивами слов'янської символіки. Сучасний рух науки: тези доп. XI міжнародної науковопрактичної інтернет-конференції, 8-9 жовтня 2020 р. – Дніпро, 2020. – Т.2. – 426 с.
- 38.Рись євразійська. URL: <https://wwf.ua/our-work/wildlife/lynx-lynx/>
- 39.Рись - найбільша дика кішка України. URL: <https://korostenska-rda.gov.ua/news/1741333206>
- 40.Safe Catch Campaign. URL: <https://www.behance.net/gallery/13128639/Safe-Catch>
- 41.Сичевська, В. В. ,О. П. Поліщук. "Специфіка розробки, оформлення та роль друкованих календарів у житті людини XXI століття." (2021): 49-51с.
- 42.Сірий вовк. URL: <https://animalia.bio/uk/grey-wolf>
- 43.Слов'янський календар: система літочислення, новоліття. URL: <https://spadok.org.ua/narodni-zvychai-i-obryady/slovyanskyu-kalendar>
- 44.Стрельський В. І. Історія календаря. Київ : Наукова думка, 1975.
- 45.Тваринний світ України. URL:<https://geografiamozil2.jimdofree.com/>
- 46.Тхір звичайний, Тхір темний. URL: <https://animalia.bio/uk/european-polecat>
- 47.Типографіка, шрифти і шрифтові пари. Коротка історія дизайну і типографіки. URL: <https://sites.google.com/view/dcptoformat>
- 48.У світі диких тварин поменшало на 60%. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world>
- 49.Цікаві факти про яструба великого. URL: <https://bird-ukraine.pp.ua/index.php/svit-ptakhiv-ukrainy/ptakhy-opys>
- 50.Чеботарьова І. Б. Класифікація і конструкція настільних календарів / І. Б. Чеботарьова, М. В. Горлов // Поліграфічні, мультимедійні та web-технології : матеріали Молодіжної школи-семінару ІХ Міжнар. наук.-техн. конф., 14-28 травня 2024 р. – Харків : ТОВ «Друкарня Мадрид», 2024. – Т. 2. – С. 67-71.

51. Червона книга України. Тваринний світ. – К.: Українська енциклопедія, 1994. – 461с.
52. Яровий, В. ., & Белявська, О. . (2024). Шрифт у створенні ефективного дизайну: відбір шрифтів та їх вплив на читаність. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку*, (49), 495–502.
53. Яструб великий (*Accipiter gentilis*). URL: <https://www.pernatidruzi.org.ua>
54. Белікова А. В., Здор О. Г., Лихолат О. В. Артбук як інструмент збереження та популяризації локальної культурної спадщини (на прикладі проєкту «Проскурів. Дні і ночі»). *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2025. № 4. С. 17–32.
55. Брильов С. В. Ігровий дизайн для графічних дизайнерів: структура, методика, компетенції. *АРТ-платФОРМА*. 2025. С. 268–281. DOI: 10.51209/platform.2.12.2025.268-281 \
56. Брильов С. В., Кочубей М. С., Сотник Л. І. Трансформація образотворчого мистецтва та дизайну в умовах цифрової епохи (на прикладі Mori Building Digital Art Museum: teamLab Borderless). *Теорія та практика дизайну*. 2026. № 2 (40). С. 327–333. DOI: 10.32782/2415-8151.2026.40.31
57. Брильов С. В., Кочубей М. С., Сотник Л. І. Академічна художня школа як основа формування візуальної культури та національної ідентичності: український досвід в образотворчому мистецтві та дизайні. *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2026. № 3. С. 47–51.
58. Брильов С. В., Кочубей М. С. Роль академічної школи в розвитку образотворчого мистецтва та дизайну в сучасних умовах. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2026. Вип. 97, т. 1. С. 106–111. DOI: 10.24919/2308-4863/97-1-15
59. Гаркін, П. В. Афішна тумба в історії київської реклами. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (1), 2026. С. 64–73.
60. Єфімов Ю. В. Тенденції «яскравого мінімалізму» у сучасному графічному дизайні. *Арт-простір*. 2024. Вип. 4. С. 228-231.

- 61.Єфімов Ю.В. Комп'ютерні технології в дизайні або Adobe двома руками : навч. посіб. Київ : КСУБГ, 2024. 120 с.
- 62.Єфімов Ю. В., Синявська Н. В., Рибінський Б. А. Національні кольори в рекламних макетах як елемент візуального опору та національної самоідентифікації. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (3), 2026. С.118–123.
- 63.Задніпрняний Г. Т. Каліграфія–прекрасна гілка на дереві шрифтів. АРТ-ПРОСТІР, КУБГ, 2018. Вип. 3. с. 13-18.
- 64.Задніпрняний Г. Т. Пошуки художніх рішень в європейській гравюрі доби Відродження. АРТ-ПРОСТІР, КСУБГ, 2024. Вип. 1(4). с. 99-118.
- 65.Карпов В., Сиротинська Н. Neuroart: мистецтво пізнання людини. К. НАКККіМ, 2019. 80 с.
- 66.Карпов В.В. Теорія і практика авангарду українського митця Давида Бурлюка. *Український мистецтвознавчий дискурс* : наук. журнал, 2024. № 4. С. 82-90.
- 67.Карпов В.В. Теорія українського авангардного мистецтва Олександра Богомазова. *Український мистецтвознавчий дискурс* : наук. журнал, 2024. № 3. С. 43-53.
- 68.Карпов В.В. Тоталітарне мистецтво та мистецтво спротиву в Україні ХХ століття за дослідженням Олексія Роготченко. *Український мистецтвознавчий дискурс* : наук. журнал, 2025. № 1. С. 118-125.
- 69.Карпов, В. В., Лихолат, О. В., Єфімов, Ю. В., Волгін, Ю. Є., Штрамило, О. В. Розвиток ідей українського художнього авангарду першої третини ХХ століття в сучасній графіці Анни Миронової. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (1), 2026. С. 134–147.
- 70.Карпов, В. В., Марченко, А. А., Мельник, М. Т. Сторителінг як інструмент візуально-комунікативних стратегій сучасного дизайну. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (2), 2026. С.173–179.

71. Корж-Радько Л. А., Радько К. В. Живописний світ натюрмортів володимира радька: від академії до авангарду. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (3), 2026. С. 176–185.
72. Кошка А. Д., Здор О. Г., Лихолат О. В. Ілюстрована книга в українському культурному просторі: між традицією та сучасністю (на прикладі авторського дизайну до твору Івана Франка). *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2025. № 3. С. 60–69.
73. Лихолат О. В., Миронова Г. А., Єлисеєва, В. В. Сучасні тенденції в дизайні дитячої книги: від класичної ілюстрації до цифрової інтерактивності (на прикладі «Чарівника країни ОЗ»). *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2025. № 5. С. 82–98.
74. Лихолат, О. В. Стратегічні вектори професійної підготовки магістрів графічного дизайну в Україні в контексті європейської інтеграції та технологічної трансформації. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2026. № 27.
75. Лихолат, О. В., Здор, О. Г., Безпала, М. А. Ілюстрована енциклопедія як форма візуалізації знань: на прикладі міфологічного образу дракона. *Український мистецтвознавчий дискурс*, 2026. (2), С. 261–276.
76. Миронова Г. А., Карпов В. В., Романішина В. О.. Секвенційне мистецтво та дизайн коміксів у жанрі вестерн. *Український мистецтвознавчий дискурс* : наук. журнал, 2025. № 1. С. 138-146.
77. Скорич, М.-Д. В., Лихолат, О. В., & Миронова, Г. А. Дизайн книжкового видання як засіб актуалізації класичної літератури в сучасному культурному просторі України. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (2), 2026. С. 434–446.
78. Лихолат О. В., Миронова Г. А., Овдійчук Т. В. Дизайн бренду музичного лейблу як інструмент візуальної комунікації у цифровому музичному середовищі (на прикладі розробки бренду DM.MEDIA). *Український мистецтвознавчий дискурс*, 2026. (3), С.200–211.

- 79.Снігур В. І. Віртуальна й доповнена реальність в образотворчому мистецтві Європи, Азії та Америки 1960–2020-х років : дис. ... д-ра філософії в галузі мистецтвознавства : 023. Київ, 2026. 349 с.
- 80.Туркотенко, П. О., Волгін, Ю. Є., & Карпов, В. В. (2026). Айдентика мотиваційного мобільного застосунку «ТТОГ». *Український мистецтвознавчий дискурс*, (3), 139–149.
- 81.Штрамило, О. В., Волгін, Ю. Є., Єфімов, Ю. В., Рибінський, Б. А., & Миронова, Г. А. (2026). Типологія знаків в контексті візуального брендингу: дійсна і хибна. *Український мистецтвознавчий дискурс*, (2), 556–562.
- 82.Karpov V. Eidetics of the human art in the context of the neuroart // Cultural and Arts Studies of National Academy of Culture and Arts Management. Lviv-Torun, Liha-Pres, 2019. P. 117 – 133.
- 83.Karpov V., Syrotynska N. Neuroart in the context of creativity. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал. К.: НАКККиМ, 2018.
- 84.Karpov Viktor. Theory and practice of pictorial avant-garde in the creation of the ukrainian artist David Burlyuk. *Studiul Artelor Şi Culturologie: istorie, teorie, practică*. 2024, nr. 1 (46). P. 103-111.

ДОДАТКИ
Додаток А. Дослідження аналогів

Рисунок А.1. — Shaily Shah. Календар Safe Catch

URL: <https://www.behance.net/gallery/13128639/Safe-Catch>

Рисунок А.2. — Mộng Nghi. Calendar GIC 2025

URL: <https://www.behance.net/gallery/216460527/GIC-2025-CALENDAR>

Рисунок А.3. — Trong Tai. Ocean Explorer

URL: <https://www.behance.net/gallery/152649069/Calendar-2023>

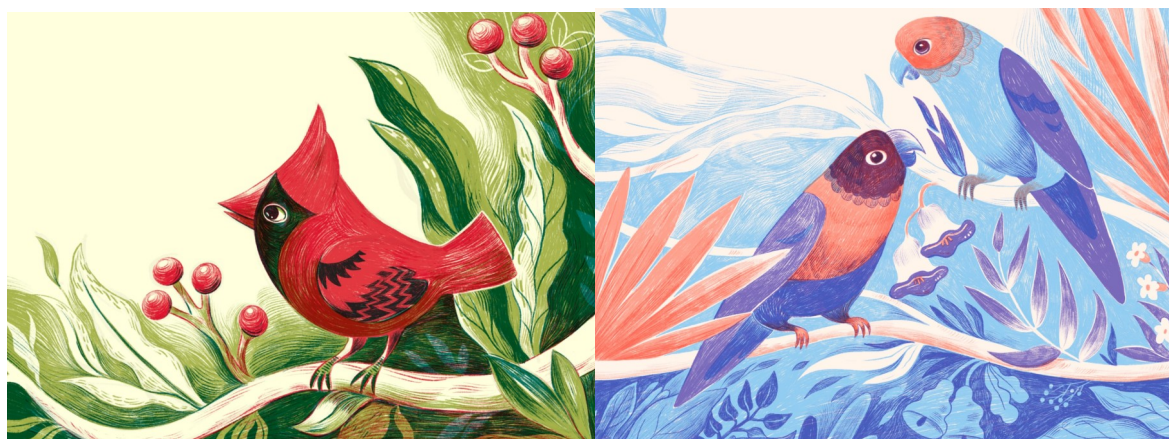

Рисунок А.4. — Mộng Nghi. Calendar GIC 2025

URL: <https://www.behance.net/gallery/199308717/Digital-Art>

Додаток Б. Обґрунтування ідеї календаря

Зима	12. Грудень	Зубр
	1. Січень	Рись
	2. Лютий	Вовк
Весна	3. Березень	Лисиця
	4. Квітень	Олень
	5. Травень	Заєць
Літо	6. Червень	Їжак
	7. Липень	Борсук
	8. Серпень	Ведмідь
Осінь	9. Вересень	Білка
	10. Жовтень	Тхір
	11. Листопад	Яструб

Таблиця Б.1. — Таблиця відповідності тварин до місяців

Рисунок Б.2. — Ілюстрація для січня

Рисунок Б.3. — Ілюстрація для лютого

Рисунок Б.4. — Ілюстрація для березня

Рисунок Б.5. — Ілюстрація для квітня

Рисунок Б.б. — Ілюстрація для травня

Рисунок Б.7. — Ілюстрація для червня

Рисунок Б.8. — Ілюстрація для липня

Рисунок Б.9. — Ілюстрація для серня

Рисунок Б.10. — Ілюстрація для вересня

Рисунок Б.11. — Ілюстрація для жовтня

Рисунок Б.12. — Ілюстрація для листопада

Рисунок Б.13. — Ілюстрація для грудня

Рисунок Б.14. — Використані кольори

Sofia Sans Bold

**Аа, Бб, Вв, Гг, Гґ, Дд, Ее, Єє, Жж, Зз, Ии, Іі, Ії, Йй, Кк, Лл,
Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ,
Ьь, Юю, Яя**

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0

Inter Regular

**Аа, Бб, Вв, Гг, Гґ, Дд, Ее, Єє, Жж, Зз, Ии, Іі, Ії, Йй, Кк,
Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч,
Шш, Щщ, Ъь, Юю, Яя**

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0

Рисунок Б.15. — Використані шрифти

РИСЬ

Найбільший представник родини котових серед хижаків, які мешкають на території України. Найчастіше її можна зустріти в Карпатах і на Поліссі, переважно у важкодоступних гірських місцевостях. Через невелику чисельність, яка сьогодні становить приблизно 500 особин, цей вид занесений до Червоної книги України.

Веде переважно самотницький спосіб життя та уникає людних місць. Попри природну обережність, рись може спостерігати за людьми з відстані, хоча небезпеки майже не становить. Основною здобиччю хижака стають дрібні та середні тварини, а іноді — свійські кози чи вівці на гірських пасовищах.

Рисунок Б.16. — Текстова довідка про тварину

Додаток В. Розробка цілісного макету

Рисунок В.І. — Обкладинка

ДИЗАЙН КАЛЕНДАРЯ «ДИКИЙ СВІТ»

ШРИФТИ

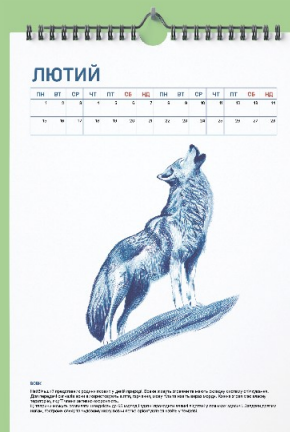
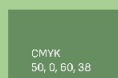
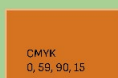
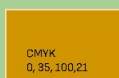
Sofia Sans Bold

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Єе, Жж, Зз, Ии, Іі, Йй, Кк, Лл,
Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ,
Ьь, Юю, Яя
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0

Inter Regular

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Єе, Жж, Зз, Ии, Іі, Йй, Кк,
Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Цц, Чч,
Шш, Щщ, Ъь, Юю, Яя
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0

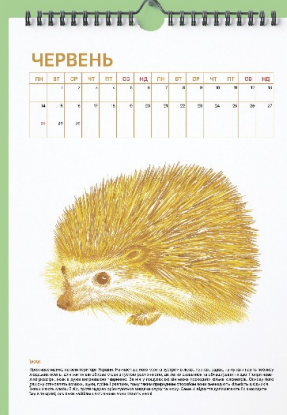
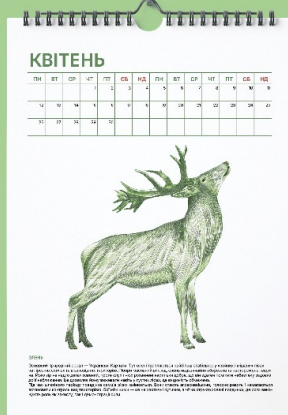
КОЛЬОРИ

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет образотворчого мистецтва і дизайну
Кафедра дизайну
Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Дипломний проєкт: Герман Наталії Юрївни
Дизайн перекидного календаря «Дикий світ»
Керівник: Балабуха Н. М., старший викладач кафедри дизайну

Рисунок В.2. — Презентаційний планишет (1)

ДИЗАЙН КАЛЕНДАРЯ «ДИКИЙ СВІТ»

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
 Факультет образотворчого мистецтва і дизайну
 Кафедра дизайну
 Освітній рівень: перший (бакалаврський)
 Дипломний проєкт: Гірман Наталія Юріївна
 Дизайн перендикого календаря «Дикий світ»
 Керівник: Балабуха Н. М., старший викладач кафедри дизайну

Рисунок В.3. — Презентаційний планшет (2)